

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 30-7-2020
Αριθμ. Πρωτ.: 603/137554

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 6818/26-5-2020

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Α. Αναγνωστοπούλου, Κ. Μάρκου, Δ. Καλαματιανός, Α. Αθανασίου, Ν. Ηγουμενίδης, Ε. Καρασαρλίδου, Κ. Μάλαμα, Α. Παπαχριστόπουλος, Γ. Πούλου, Γ. Ραγκούσης, Π. Σκουρολιάκος, Α. Τριανταφυλλίδης και Σ. Φάμελλος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αναφορικά με τη στήριξη και την προστασία που παρέχει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) στις ελληνικές επιχειρήσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά τους και οι θέσεις εργασίας σε αυτές, καθώς και στους παραγωγούς δεδομένων των ιδιαίτερων συνθηκών λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, σημειώνονται τα ακόλουθα:

Ήδη από τις 20.3.2020, το Υπουργείο Οικονομικών, κατόπιν συνεννόησης με την Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προχώρησε στην κατ' αρχήν εξειδίκευση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη Γεωργία και την Αλιεία της χώρας μας και οι οποίες περιελήφθησαν στη σχετική λίστα με τους κλάδους που εντάσσονται στα μέτρα στήριξης που εξήγγειλε η Κυβέρνηση. Σημειώνεται ότι, τα συγκεκριμένα μέτρα αφορούν τις επιχειρήσεις των κλάδων εκείνων που πλήγγονται από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης του κορωνοϊού στη χώρα μας. Σε αυτό το πλαίσιο, οι περαιτέρω πολιτικές στήριξης, τόσο σε επίπεδο μέτρων όσο και σε επίπεδο κλάδων, θα καθορίζονται με σχετικές υπουργικές αποφάσεις και ανάλογα με την εξέλιξη της κρίσεως.

Οι κλάδοι που εντάσσονται στα μέτρα στήριξης της Κυβέρνησης είναι οι εξής:

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
130	Πολλαπλασιασμός των φυτών
311	Θαλάσσια αλιεία
312	Αλιεία γλυκών υδάτων
321	Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια
322	Υδατοκαλλιέργεια γλυκών υδάτων

1101	Απόσταξη, ανακαθαρισμός και ανάμιξη αλκοολούχων ποτών
1102	Παραγωγή οίνου από σταφύλια
1103	Παραγωγή μηλίτη και κρασιών από άλλα φρούτα
1104	Παραγωγή άλλων μη αποσταγμένων ποτών που υφίστανται ζύμωση
1105	Ζυθοποιία
4624	Χονδρικό εμπόριο δερμάτων, προβιών και κατεργασμένου δέρματος
5630	Δραστηριότητες παροχής ποτών
47767701	Λιανικό εμπόριο ανθέων
47767703	Λιανικό εμπόριο αποξηραμένων φυτών
47767710	Λιανικό εμπόριο κομμένων ανθέων και μπουμπουκιών τους, συνθέσεων ανθέων, καθώς και ανθοδεσμών, στεφανιών και παρομοίων ειδών
47767711	Λιανικό εμπόριο μερών φυτών, χορταριών, βρύων και λειχήνων, κατάλληλων για διακοσμητική χρήση
47767712	Λιανικό εμπόριο μετά από εισαγωγή ανθέων

Επίσης, το ΥΠΑΑΤ, από την αρχή της εμφάνισης της επιδημίας του COVID-19, αντέδρασε άμεσα ζητώντας τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων από την Ε. Επιτροπή, προκειμένου να υποστηριχθεί ο αγροτικός τομέας της χώρας και της ΕΕ και ιδιαίτερα εκείνοι οι τομείς που έχουν πληγεί περισσότερο από την πανδημία του COVID-19. Στο πλαίσιο αυτό:

- Η Ε. Επιτροπή ικανοποίησε ένα από τα πρώτα αιτήματα της Ελλάδας για αύξηση του ποσοστού των προκαταβολών άμεσων ενισχύσεων, με στόχο να βελτιωθεί η ρευστότητα του αγροτικού πληθυσμού. Κατά παρέκκλιση της ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας, για το έτος ενίσχυσης 2020, τα κ-μ μπορούν να χορηγήσουν προκαταβολές έως 70% για τις άμεσες ενισχύσεις και έως 85% για αιτήσεις πληρωμών ορισμένων μέτρων της αγροτικής ανάπτυξης. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι, ικανοποιήθηκε ταυτόχρονα το αίτημα της χώρας για χορήγηση των προκαταβολών αυτών υπό τη μόνη προϋπόθεση της ολοκλήρωσης των διοικητικών ελέγχων. Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αναγνωρίζοντας τις ιδιάζουσες διοικητικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα κ-μ λόγω της πανδημίας COVID-19, ως προς τη διενέργεια των απαιτούμενων ελέγχων για την έγκαιρη καταβολή των ενισχύσεων στους γεωργούς (συνεπώς και στους κτηνοτρόφους), καθώς και το γεγονός ότι οι γεωργοί είναι ευάλωτοι στις οικονομικές διαταραχές που προκαλεί η πανδημία και αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες και προβλήματα ταμειακών ροών, εξέδωσε στις 17 Απριλίου 2020 τον «Εκτελεστικό Καν. (ΕΕ) 2020/531 της Επιτροπής της 16ης Απριλίου 2020 σχετικά με παρέκκλιση για το έτος 2020 από το άρθρο 75 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσου αφορά το επίπεδο των προκαταβολών για τις άμεσες ενισχύσεις και τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που συνδέονται με τις εκτάσεις και τα ζώα, καθώς και από το άρθρο 75 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του εν λόγω κανονισμού όσου αφορά τις άμεσες ενισχύσεις.» (ΕΕ L.119/1, 17/4/2020). Ο εν λόγω εκτελεστικός κανονισμός προβλέπει την καταβολή αυξημένων προκαταβολών στους δικαιούχους για το έτος 2020 για τις άμεσες ενισχύσεις και τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης. Ειδικότερα προβλέπει:
  - Για τις άμεσες ενισχύσεις (Πυλώνας I) αύξηση του επιπέδου των προκαταβολών στο έως 70% αντί του ισχύοντος 50%. Επιπλέον, προβλέπεται ότι η πληρωμή αυτών των προκαταβολών, κατ' εξαίρεση μπορεί να εκτελεστεί με την ολοκλήρωση μόνο των διοικητικών ελέγχων και όχι των επιτόπιων, όπως ισχύει.
  - Για τη στήριξη που χορηγείται στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης (Πυλώνας II-μέτρα εντός ΟΣΔΕ) αύξηση του επιπέδου των προκαταβολών στο έως 85% αντί του ισχύοντος 75%.

- Παράλληλα, έγινε αποδεκτό από την Ε. Επιτροπή το ελληνικό αίτημα για παράταση της προθεσμίας υποβολής της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης και το ΥΠΑΑΤ προχώρησε ήδη στην τροποποίηση της αριθ. 104/7056/21-01-2015 ΥΑ, παρατείνοντας την εν λόγω προθεσμία έως την 15^η Ιουνίου, διευκολύνοντας τους δικαιούχους λόγω των δυσκολιών που έχουν προκύψει από τα περιοριστικά μέτρα μετακινήσεων λόγω της πανδημίας. Κατ' αναλογία, τροποποιήθηκε η υπ' αριθμ. 1406/52601/04-5-2016 ΥΑ και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων μεταβίβασης δικαιωμάτων ενίσχυσης παρατάθηκε έως 30 Ιουνίου 2020.
- Αντίστοιχα, λόγω του γεγονότος ότι ήταν ανέφικτο να διενεργηθούν οι προβλεπόμενοι συστηματικοί και δειγματοληπτικοί έλεγχοι, η Ελλάδα ζήτησε τη μέγιστη δυνατή ευελιξία και μια σειρά παρεκκλίσεων όσον αφορά διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους για τις άμεσες ενισχύσεις, την Κοινή Οργάνωση Γεωργικών Αγορών (π.χ. οπωροκηπευτικά, αμπελο-οινικος τομέας, μελισσοκομία, πρόγραμμα για τα σχολεία) και την αγροτική ανάπτυξη. Η Επιτροπή προχώρησε πράγματι στην τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, ικανοποιώντας σε μεγάλο βαθμό τα ελληνικά αιτήματα, παρέχοντας παρεκκλίσεις και ευελιξία όσον αφορά, για παράδειγμα, τον ελάχιστο αριθμό δειγμάτων, τη μείωση των ποσοστών την παράταση της περιόδου επιτόπιων ελέγχων κ.λπ.
- Σε συνέχεια των προτάσεων της Ελλάδας αλλά και των άλλων κρατών-μελών, η Ε. Επιτροπή προχώρησε σε ένα επιπρόσθετο πακέτο μέτρων που αφορούν στην Κοινή Οργάνωση των Γεωργικών Αγορών και την Αγροτική Ανάπτυξη, όπως ειδικά μέτρα για την παροχή έκτακτης προσωρινής στήριξης στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ σε αγρότες και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις, ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση γαλακτοκομικών προϊόντων (αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη, βούτυρο, τυριά) και προϊόντων κρέατος (βόειο, αιγοπρόβειο), ευελιξία στην εφαρμογή των προγραμμάτων στήριξης για οίνο, οπωροκηπευτικά, επιτραπέζιες ελιές και ελαιόλαδο, για μελισσοκομία και για το σχολικό πρόγραμμα της ΕΕ, καθώς και προσωρινές παρεκκλίσεις από ορισμένους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ στον τομέα του γάλακτος, της πατάτας και των ανθέων (π.χ. συλλογικός προγραμματισμός της παραγωγής στον τομέα του γάλακτος, απόσυρση προϊόντων από την αγορά στον τομέα των ανθέων και της πατάτας).

Ο Υπουργός έχει ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις μαζί με τα κράτη-μέλη, προκειμένου να λαμβάνονται άμεσα τα κατάλληλα μέτρα, όπου απαιτηθεί, με σόχο την υποστήριξη των Ευρωπαίων γεωργών.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μια σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του (διεύρυνση επιλεξιμοτήτων, παρατάσεις προθεσμιών, αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών, αύξηση του αριθμού αιτήσεων πληρωμής, μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων ελέγχων κ.λπ.). Οι εν λόγω τροποποιήσεις ενσωματώνονται προοδευτικά από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης και στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ. Ήδη διατέθηκαν ακόμη 40 εκ. € για την ένταξη επιπλέον δικαιούχων στο μέτρο της Μεταποίησης και Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων (συνολικά οι διατιθέμενοι πόροι ανέρχονται σε 440 εκ. €, ενώ σε 600 εκ. € ανέρχονται οι πόροι που έχουν διατεθεί από το ΠΑΑ για επενδύσεις εκσυγχρονισμού γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων) ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η επιχειρηματικότητα.

Υπενθυμίζεται ότι στην κατεύθυνση ενθάρρυνσης των επενδύσεων έχει ήδη συσταθεί το Ταμείο Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, στο οποίο έχει ήδη διατεθεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συνολικό ποσό ύψους 80 εκατομμυρίων ευρώ από κονδύλια του ΠΑΑ 2014-2020. Η διαχείριση του Ταμείου έχει ανατεθεί στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) και με την πλήρη ενεργοποίησή του, η οποία προβλέπεται εντός του Ιουνίου, αναμένεται να

κατευθυνθούν σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και μεταποιητικές επιχειρήσεις ποσά συνολικού ύψους 400 εκατομμυρίων ευρώ με τη μορφή χαμηλότοκων δανείων.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους. Το ποσό που δύναται να λάβει ο δικαιούχος ανέρχεται στο 50% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου με την προϋπόθεση προσκόμισης ισόποσης εγγυητικής επιστολής όπως ορίζεται από τον Κανονισμό 1305/2013 της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η υποβολή των αιτημάτων πραγματοποιείται μέσω της σχετικής εφαρμογής του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) που έχει αναπτυχθεί και είναι ήδη διαθέσιμη. Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα στον δικαιούχο να συνάψει σχετική σύμβαση με τραπεζικό ίδρυμα για τη χορήγηση δανείου, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα μεταβάλλει τον τραπεζικό του λογαριασμό μέχρι να κατατεθεί σε αυτόν δημόσια οικονομική ενίσχυση τουλάχιστον ίση με το ποσό δανείου που έχει λάβει.

Σε κάθε περίπτωση, από τις βασικές προτεραιότητες και στόχους του ΥΠΑΑΤ είναι η κατεύθυνση πόρων στους κατ' εξοχήν παραγωγικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν προκηρυχθεί και ήδη βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης αναπτυξιακά προγράμματα που αφορούν σε δράσεις του πρωτογενούς τομέα αλλά και του τομέα μεταποίησης εμπορίας και προώθησης των προϊόντων, των οποίων η ενίσχυση φθάνει σε ποσοστό από 40% έως και 75% ανάλογα και με τις περιοχές.

Συγκεκριμένα, η Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου προχωρά στην ένταξη 25 νέων πράξεων, συνολικού ποσού 28.312.000 €, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και ειδικότερα στη δράση 4.2.1 που αφορά στη «Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν γεωργικό» του Υπομέτρου 4.2, με δικαιούχους πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα. Στις προκηρυχθείσες δράσεις του Υπομέτρου 4.2 του ΠΑΑ υποβλήθηκαν 503 προτάσεις σε όλη τη χώρα, με προϋπολογισμό από 600 χιλ. € έως 5 εκ. €. Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι το Υπομέτρο 4.2. (δράσεις 4.2.1 και 4.2.2) κατεξοχήν ενισχύει επενδύσεις στη μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων, με δικαιούχους πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα και με στόχους την αύξηση της προστιθέμενης αξίας, την ασφάλεια και την εξωστρέφεια των προϊόντων, την ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον για τον περιορισμό του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, καθώς και τη διατήρηση υφιστάμενων ή τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Για τον σκοπό αυτόν έχει προβλεφθεί προϋπολογισμός ύψους 440 εκ € στο ΠΑΑ και μέχρι στιγμής έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται 308 επενδυτικές προτάσεις, συνολικού προϋπολογισμού 375 εκ €.

Αντίστοιχες προκηρύξεις για επενδύσεις κυρίως στη δράση 4.2.1 του ΠΑΑ με συνολικό αιτούμενο προϋπολογισμό μέχρι 600.000 €, έχουν εκδοθεί και από τις Περιφέρειες της Χώρας σε συνεννόηση με το ΥΠΑΑΤ.

Συμπληρωματικά, αναφέρεται ότι, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος (ΠΑΑ) 2014-2020 βασικές προτεραιότητες της στρατηγικής για την αγροτική ανάπτυξη που εφαρμόζεται σε όλη τη Χώρα, αποτελούν η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγρο-διατροφικού συστήματος και η ενίσχυση της αξίας αλυσίδας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων.

Οι εν λόγω προτεραιότητες επιδιώκονται, μεταξύ των άλλων, μέσα από:

- την προσέλκυση νέων ανθρώπων στον πρωτογενή τομέα,
- την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων με στόχο τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την
- καθετοποίηση της παραγωγής τους σε προϊόντα με συγκριτικό πλεονέκτημα και στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας.

Στην κατεύθυνση αυτή, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέσα από το ΠΑΑ 2014-2020, το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της ΚΑΠ, υλοποιούνται τα ακόλουθα Μέτρα και Δράσεις:

- 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις»

Στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου, το οποίο έχει ήδη προκηρυχτεί, μεταξύ των άλλων, παρέχεται στήριξη σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους.

- 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»

Στο πλαίσιο των δράσεων του εν λόγω μέτρου, οι οποίες έχουν ήδη προκηρυχθεί, προβλέπεται, όπως προαναφέρθηκε, η χορήγηση στήριξης σε πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό.

- 6.1 – «Εγκατάσταση νέων γεωργών»

Στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου προβλέπεται η ενίσχυση νέων που εγκαθίσταται για πρώτη φορά στον πρωτογενή τομέα, με στόχο την ηλικιακή αναδιάρθρωση του τομέα και την ανανέωση του παραγωγικού του δυναμικού. Στο εν λόγω μέτρο έχουν ήδη γίνει δύο προκηρύξεις.

Επιπροσθέτως, δυνατότητες αποζημιώσεων προκύπτουν και από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020. Ένα τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητές του για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών καθώς και φιλογεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο μας και αφορούν στην χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται για παράδειγμα με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis, κλπ.

Μια τέτοια παρέμβαση αποτελεί και η πρόταση που κατέθεσε προς διαβούλευση η Ε.Ε. σχετικά με την ενεργοποίηση ενός νέου μέτρου στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, με σχετική τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013, σε συνέχεια τη πίεσης που της έχει ασκηθεί για την ανάληψη πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση διεύρυνσης των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων στήριξης των πληττόμενων κλάδων και επιχειρήσεων από τα περιοριστικά μέτρα και τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας.

Το νέο αυτό μέτρο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως έκτακτο και προσωρινό, θα χρηματοδοτηθεί από τις διαθέσιμες πιστώσεις του ΠΑΑ κάθε Κράτους – Μέλους (ΚΜ) και προβλέπει τη στήριξη γεωργών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που

έχουν πληγεί από την πανδημία, μέσω της χορήγησης κατ' αποκοπή ενίσχυσης έως 7.000€ ανά γεωργό και έως 50.000€ ανά ΜΜΕ κατόπιν αξιολόγησης των αναγκών και κατηγοριοποίησης των επιλεξιμών δικαιούχων με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια. Στόχος είναι, οι ενισχύσεις να καταβληθούν με τη λιγότερη δυνατή γραφειοκρατία, στη βάση βεβαίως επαρκούς τεκμηρίωσης αφενός της ζημιάς που έχει υποστεί κάθε τομέας ή κλάδος και αφετέρου του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης που θα χορηγηθεί.

Το ύψος των κοινοτικών πόρων που μπορούν να διατεθούν για την χρηματοδότηση του νέου μέτρου, δύναται να ανέλθει έως το 2% των πόρων της συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) στο ΠΑΑ κάθε Κ-Μ, ενώ η επιλεξιμότητα καταβολής των ενισχύσεων στους δικαιούχους έχει οριστεί έως 30/06/2021.

Η Πολιτική Ηγεσία του ΥΠΑΑΤ με τις αρμόδιες Κάθετες Υπηρεσίες και εποπτεύομενους φορείς του ΥΠΑΑΤ διαβουλεύονται με τους θεσμικούς εκπροσώπους των κλάδων που πλήγησαν από τις επιπτώσεις της πανδημίας, ώστε να τεκμηριωθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η επιλεξιμότητα στήριξή τους στο πλαίσιο του νέου Μέτρου (τεκμηρίωση της ζημιάς που έχει υποστεί ο κλάδος και καθορισμός του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή σε συνεργασία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ επεξεργάζονται τις θεσμικές και τεχνικές παραμέτρους ενεργοποίησης και εφαρμογής του συγκεκριμένου Μέτρου.

Επισημαίνεται βεβαίως, ότι οι όποιες αποφάσεις χρηματοδότησης του νέου μέτρου θα πρέπει να ληφθούν συνεκτιμώντας το γεγονός ότι, δεδομένου του προχωρημένου της προγραμματικής περιόδου, έχει δεσμευτεί το μεγαλύτερο μέρος των πόρων του ΠΑΑ, ενώ ταυτόχρονα υφίστανται και ανελαστικές υποχρεώσεις πληρωμών για τα επόμενα χρόνια, όπως της εξισωτικής αποζημίωσης, γεγονός που περιορίζει περαιτέρω τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος.

Επίσης, το ΥΠΑΑΤ προέβη σε σημαντική υπερδόσμευση και μεταφορά πόρων από το μέτρο της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων που έχει εκχωρηθεί από το ΥΠΑΑΤ στις Περιφέρειες, ώστε να ενισχυθούν οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) - Αναπτυξιακές Εταιρείες ΟΤΑ για την ένταξη ιδιωτικών επενδύσεων συνολικής δημόσιας δαπάνης 253 εκ. € στα τοπικά προγράμματα LEADER που έχουν προκηρύξει.

Ειδικότερα, με βάση τον σχεδιασμό της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων, που οριστικοποιήθηκε σε συνεργασία με τις Περιφέρειες σε πρόσφατη τηλεσύσκεψη (20.5.2020), επιπλέον των 146 εκατ. ευρώ που διατέθηκαν αρχικά για τις προκηρύξεις των τοπικών προγραμμάτων LEADER, έχουν εξασφαλιστεί ακόμη 107 εκατ. ευρώ για την κάλυψη του σημαντικού επενδυτικού ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε, μέσω:

- ✓ υπερδόσμευσης πόρων της τάξης των 63 εκατ. ευρώ.
- ✓ μεταφοράς πόρων ύψους 44 εκατ. ευρώ από το μέτρο της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων που έχει εκχωρηθεί από το ΥΠΑΑΤ στις Περιφέρειες προς τις αντίστοιχες δράσεις του LEADER.

Υπενθυμίζεται ότι πόροι της τάξης των 62 εκατ. ευρώ διατέθηκαν ως υπερδόσμευση και στο πλαίσιο των προκηρύξεων ύψους 78 εκατ. ευρώ για δημόσιες επενδύσεις του LEADER, ώστε να δοθεί η δυνατότητα ένταξης έργων συνολικής δημόσιας δαπάνης 140 εκατ. ευρώ.

Επιπλέον, στο τέλος Μαρτίου το Υπουργείο Οικονομικών, διέθεσε στο ΥΠΑΑΤ ποσό ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ για την παροχή άμεσων ενισχύσεων προς τους παραγωγούς του πρωτογενούς τομέα. Το συγκεκριμένο ποσό συνιστά το πρώτο

εργαλείο το οποίο θα αξιοποιηθεί στοχευμένα για την ενίσχυση των κλάδων που πλήγγονται από τη νόσο του κορωνοϊού.

Επίσης, πρέπει να επισημανθεί η σημαντική επιτυχία που σημείωσε η ελληνική Κυβέρνηση στο μέτωπο των μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων που πλήγγονται από την πανδημία του κορωνοϊού, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε πρόσφατα (30/4/2020) την έγκριση της τροποποίησης του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε: α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το αναπτυξιακό «πακέτο» των 55-60 δις ευρώ, που εξασφαλίζει η Ελλάδα από την Ευρωπαϊκή Ένωση έως το 2027 αποτελεί ιστορική ευκαιρία για τον αγροδιατροφικό τομέα της χώρας.

Πλέον των ανωτέρω, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο των ευεργετικών μέτρων που λαμβάνονται από το Υπουργείο για την άμβλυνση των επιπτώσεων που προκαλεί η πανδημία του κορωνοϊού στον πρωτογενή τομέα και προκειμένου να ενισχύσει τη ρευστότητα των παραγωγών, πέτυχε την κρίσιμη επίσπευση της καταβολής των συνδεδεμένων ενισχύσεων στο σύνολο των αγροτικών προϊόντων για το έτος 2019.

Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε στα μέσα Μαΐου από τον ΟΠΕΚΕΠΕ η καταβολή της πληρωμής όλων των συνδεδεμένων ενισχύσεων, έναν και πλέον μήνα νωρίτερα σε σχέση με πέρυσι. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την ιδιαίτερη σημασία που δίνει ο Υπουργός στην έμπρακτη στήριξη των Ελλήνων παραγωγών, αναγνωρίζοντας παράλληλα τον καθοριστικό τους ρόλο στη διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας της πατρίδας μας εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το συνολικό ποσό με το οποίο ολοκληρώθηκε η καταβολή των συνδεδεμένων ενισχύσεων για το προηγούμενο έτος ανέρχεται στα 40.137.904,20 ευρώ.

Επιπροσθέτως σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος του παραπάνω ποσού, δηλαδή 38.850.883,70 ευρώ, κατευθύνθηκε σε συνδεδεμένες ενισχύσεις και ενισχύσεις για τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους οι οποίες καταβάλλονται για πρώτη φορά στο πλαίσιο των πληρωμών για τις αιτήσεις έτους 2019.

Αναλυτικά οι δικαιούχοι και το συνολικό ποσό που διατέθηκε σε αυτούς:

- 1.549.113,13 ευρώ σε 3.833 δικαιούχους ενίσχυσης για ροδάκινα προς χυμοποίηση,
- 33.291.840,68 ευρώ σε 8.408 δικαιούχους ενίσχυσης για βόειο κρέας,
- 2.248.355,97 ευρώ σε 69 δικαιούχους ενίσχυσης για βοοτρόφους (Μέτρο 1),
- 526.816,99 ευρώ σε 54 δικαιούχους ενίσχυσης για αιγοπροβατοτρόφους (Μέτρο 2),
- 1.234.756,93 ευρώ σε 2.194 δικαιούχους ενίσχυσης για διατήρηση της καλλιέργειας αμπελώνων VQPRD στα μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους (MNA).

Το ποσό των 1.287.020,50 ευρώ αφορά σε συμπληρωματικές πληρωμές για: βασική ενίσχυση, πράσινη ενίσχυση, γεωργούς νεαρής ηλικίας, ειδική ενίσχυση βάμβακος, πρωτεΐνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή, πρωτεΐνούχα κτηνοτροφικά σανοδοτικά ψυχανθή, βρώσιμα όσπρια, βιομηχανική τομάτα, σκληρό σίτο, ζαχαρότευτλα, καρπούς με κέλυφος, μήλα, σπόρους σποράς, κορινθιακή σταφίδα, πορτοκάλια προς χυμοποίηση, σπαράγγια, αιγοπρόβειο κρέας, διατήρηση των παραδοσιακών ελαιώνων στα MNA και καλλιέργεια γεωμήλων στα MNA.

Διευκρινίζεται ότι, για την περαιτέρω στήριξη των Ελλήνων κτηνοτρόφων, ο προϋπολογισμός του μέτρου της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα του αιγοπρόβειου κρέατος έχει αυξηθεί κατά περίπου 5.000.0000 ευρώ για τα έτη

ενίσχυσης 2019 και 2020, ανερχόμενος σε 55.228.458 ευρώ ανά έτος. Επιπλέον, θα πρέπει να συνυπολογιστεί ότι ο τομέας της κτηνοτροφίας στηρίζεται περαιτέρω και από τις συνδεδεμένες ενίσχυσεις που χορηγούνται στα πρωτεΐνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή και στα πρωτεΐνούχα σανοδοτικά ψυχανθή, οι οποίες έχουν ήδη καταβληθεί, από τις αρχές Φεβρουαρίου, με τον προϋπολογισμό τους να ανέρχεται στο ποσό των 6.684.367 ευρώ και στο ποσό των 25.256.552 ευρώ για το έτος 2019 αντίστοιχα.

Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι ο συνολικός ετήσιος προϋπολογισμός για την ενίσχυση των κτηνοτρόφων στο πλαίσιο των συνδεδεμένων ενίσχυσεων, για το έτος ενίσχυσης 2019, ανέρχεται σε:

- 55.228.458 ευρώ, για τη συνδεδεμένη ενίσχυση αιγοπρόβειου κρέατος,
- 35.558.453 ευρώ, για τη συνδεδεμένη ενίσχυση βόειου κρέατος και
- 2.759.607 ευρώ για το Μέτρο 1 και 548.007 ευρώ για το Μέτρο 2 της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα της κτηνοτροφίας.

Πιο συγκεκριμένα, ανά τομέα σημειώνονται τα εξής:

1. Τομέας Αιγοπροβατοτροφίας

Το ΥΠΑΑΤ προσπαθώντας να συμβάλει ακόμη περισσότερο στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των κτηνοτρόφων, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα τελευταία χρόνια η τιμή του γάλακτος βαίνει μειούμενη, ενώ ταυτόχρονα οι τιμές των ζωοτροφών και της ενέργειας αυξάνονται, ανακοίνωσε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την 1η Αυγούστου του 2016 δυνάμει του άρθρου 53 (6) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1307/2013, την απόφαση της Ελλάδας να εφαρμοστεί το μέτρο της συνδεδεμένης στήριξης, ενιαία στις ορεινές και πεδινές περιοχές, σε όλη την χώρα.

Στο πλαίσιο αυτό, από το έτος 2017 και μετά, η χορήγηση της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα της αιγοπροβατοτροφίας πραγματοποιείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θεσπίστηκαν με τις αριθμ. 1629/64708/2017 (Β' 2217/21-06-2017), 328/53481-11-04-2018 (Β' 1359/19-04-2018) και 165/57052/21-03-2019 (Β' 1077/01.04.2019) Υπουργικές Αποφάσεις.

Ειδικότερα για κάθε έτος, από το 2017 έως το 2020, οι προϋπολογισμοί της συνδεδεμένης ενίσχυσης που αφορούν στην αιγοπροβατοτροφία, περιγράφονται στον παρακάτω Πίνακα 1:

Πίνακας 1: «Πριμοδότηση παραγωγών πρόβειου & αίγειου κρέατος - Εξέλιξη πριμοδότησης επιλέξιμων προβατινών & αιγών»

Εμπορική Περίοδος / Έτος				
	2017	2018	2019	2020
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ (€)	50.978.015 €	50.429.165€	55.228.458€	55.228.458 €
	9,7€/ επιλέξιμο ζώο	9,35€/ επιλέξιμο ζώο	10,65€/επιλέξιμο ζώο	

Επίσης σημειώνεται ότι, από το 2017, μειώθηκε το ελάχιστο όριο παραγωγής που πρέπει να παραδώσει στην μεταποίηση ο κτηνοτρόφος προκειμένου να λάβει την οικονομική ενίσχυση, από 120 σε 100 κιλά γάλακτος ανά επιλέξιμο ζώο, γεγονός το οποίο αυξάνει το αριθμό των επιλέξιμων ζώων και ως εκ τούτου τη χορηγούμενη οικονομική ενίσχυση ανά κτηνοτροφική εκμετάλλευση.

Το ακριβές ύψος της ενίσχυσης για κάθε έτος καθορίζεται με Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με το άρθρο 53 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 639/2014.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, για την αντιμετώπιση των οξυμένων προβλημάτων των αιγοπροβατοτρόφων, λόγω και της πανδημίας του κορονοϊού στη χώρα, τη φετινή χρονιά, εκδόθηκε, συντομότερα από κάθε άλλη φορά, η αριθ. 134/98263/7-4-2020 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Καθορισμός ύψους ενίσχυσης της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το έτος 2019 στον τομέα του προβείου και αιγείου κρέατος, σε εφαρμογή του άρθρου 4 της 1629/64708/2017 (ΦΕΚ Β' 2127/21.06.2017) Υπουργικής απόφασης όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις

328/53481/2018 (ΦΕΚ Β' 1359/19.04.2018) και 165/57052/2019 (ΦΕΚ Β' 1077/1.4.2019) Υπουργικές αποφάσεις» (Β'1268/9-4-2020). Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 134/98263/07.04.2020 προαναφερθείσα απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το έτος ενίσχυσης 2019 το ύψος της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το αιγοπρόβειο κρέας καθορίστηκε στο ποσό των 10,65 ευρώ ανά επιλέξιμο ζώο, το οποίο είναι το υψηλότερο χορηγούμενο ποσό από όλα τα προηγούμενα έτη.

Για τη συνδεδεμένη ενίσχυση αιγοπρόβειου κρέατος το ποσό που έχει καταβληθεί σε επίπεδο χώρας είναι 51.829.985,70 ευρώ σε 37.752 δικαιούχους.

2. Τομέας Βοοτροφίας

Το ΥΠΑΑΤ για τη στήριξη και ενίσχυση του τομέα του βόειου κρέατος, σε εφαρμογή του άρθρου 52 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της σχετικής εθνικής νομοθεσίας (αριθ. 615/52353/12-05-2015 και 1639/65123/15-06-2017 υπουργικές αποφάσεις), χορηγεί συνδεδεμένη οικονομική ενίσχυση για διατήρηση της εγκάριας παραγωγής του βόειου κρέατος, στα τρέχοντα επίπεδα παραγωγής και για αξιοποίηση του αναπαραγωγικού δυναμικού της χώρας μας με σταδιακή βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων.

Η εν λόγω οικονομική ενίσχυση χορηγείται στους δικαιούχους παραγωγούς από το 2015 και θα εφαρμόζεται μέχρι και το 2020. Ειδικότερα, για τα έτη ενίσχυσης 2015, 2016, 2017 και 2018, σε εφαρμογή των διατάξεων της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας, το συνολικό ποσό χρηματοδότησης, ο αριθμός των δικαιούχων κτηνοτρόφων και των επιλέξιμων ζώων, το ποσό ενίσχυσης ανά ζώο, διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τον παρακάτω Πίνακα 2:

Πίνακας 2: «Συνδεδεμένη ενίσχυση βοείου κρέατος για τα έτη 2015-2018».

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ (€)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΖΩΩΝ	ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ (€ / ζώο)
2015*	24.500.000	5.806	142.527	171,8
2016*	24.211.569	6.679	169.462	140,0
2017**	36.336.635	8.250	188.582	192,5
2018**	35.945.420	8.447	210.121	171,0

* Βάσει της υπ' αρ. 615/52353/12-05-2015 ΥΑ

** Βάσει της υπ' αρ. 1639/65123/15-06-2017 ΥΑ

Σημειώνεται ότι, υπογράφηκε από τον Υπουργό και τους Υφυπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η αριθμ. 164/121146/12-5-2020 απόφαση «Καθορισμός του ύψους της συνδεδεμένης ενίσχυσης σε εφαρμογή του άρθρου 4 της υπ' αρ. 1639/65123/15-6-2017 υπουργικής απόφασης με θέμα “Λεπτομέρειες εφαρμογής της χορήγησης της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα του βόειου κρέατος σύμφωνα με το άρθρο 52 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το κεφάλαιο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 639/2014 της Επιτροπής από το έτος 2017 και εφεξής (ΦΕΚ 2212 Β')» (Β'1817/12-5-2020). Το συνολικό ποσό στήριξης για τη συνδεδεμένη ενίσχυση του βόειου κρέατος για το 2019 ανέρχεται, όπως προαναφέρθηκε, σε 35.558.453 € και το ύψος της ενίσχυσης ανά επιλέξιμο βοοειδές φτάνει τα 156,2 €/ζώο. Για τη συνδεδεμένη ενίσχυση βόειου κρέατος το ποσό που έχει καταβληθεί σε επίπεδο χώρας σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1639/65123/15-06-2017 ΥΑ είναι 33.291.841 ευρώ σε 8.408 δικαιούχους.

3. Τομέας κτηνοτροφίας

Το ΥΠΑΑΤ για τη στήριξη και ενίσχυση του τομέα της κτηνοτροφίας χορηγεί συνδεδεμένη ενίσχυση, βάσει των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 52

του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, και σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1628/64707/14-6-2017 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Λεπτομέρειες εφαρμογής της χορήγησης συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα της κτηνοτροφίας, βάσει των διατάξεων της παραγράφου 4, του άρθρου 52 του Καν. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το κεφάλαιο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 639/2014 της Επιτροπής» (B'2194/27.06.2017), (κτηνοτρόφοι που είχαν ειδικά δικαιώματα), η οποία αναλύεται σε:

- Μέτρο 1: Χορήγηση συνδεδεμένης ενίσχυσης σε κτηνοτρόφους βοοτροφικών εκμεταλλεύσεων, ποσό 2.248.355,97 ευρώ σε 69 δικαιούχους.
- Μέτρο 2: Χορήγηση συνδεδεμένης ενίσχυσης σε κτηνοτρόφους αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων, ποσό 526.816,99 ευρώ σε 54 δικαιούχους.

Στις 11.5.2020 υπογράφηκε από τον Υπουργό και τους Υφυπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η αριθμ. 671/120533/11-5-2020 απόφαση «Καθορισμός ύψους ενίσχυσης της συνδεδεμένης στήριξης στον τομέα της κτηνοτροφίας βάσει της υπουργικής απόφασης 1628/64707/ 14-6-2017 για το έτος ενίσχυσης 2019» (B'1817/12-5-2020). Το ύψος της συνδεδεμένης στήριξης στον τομέα της κτηνοτροφίας για το έτος ενίσχυσης 2019, καθορίζεται για το Μέτρο 1 (βοοειδή) στα 240,52 ευρώ ανά MMZ και για το Μέτρο 2 (αιγοπρόβατα) στα 47,70 ευρώ ανά ζώο.

4. Τομέας χοιροτροφίας

Σύμφωνα με στοιχεία της βάσης δεδομένων της Γενικής Δ/νσης Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ σήμερα στην χώρα δραστηριοποιούνται περίπου 270 χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις δυναμικότητας άνω των 50 χοιρομητέρων. Ο συνολικός αριθμός εκτρεφόμενων χοιρομητέρων σε αυτές τις εκμεταλλεύσεις δεν ξεπερνά σύμφωνα με τα εν λόγω στοιχεία τις 50.000.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με σόχο τη στήριξη του κλάδου της χοιροτροφίας, και δεδομένου ότι ο κλάδος δεν βρίσκεται ανάμεσα σε αυτούς που δικαιούνται άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), λαμβάνει μέτρα που στοχεύουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας αυτού, στη βελτίωση του εισοδήματος των κτηνοτρόφων και στην αναβάθμιση των υποδομών τους.

Ειδικότερα, ο κλάδος της χοιροτροφίας δύναται να ενισχυθεί στα πλαίσια:

1. του Επενδυτικού Νόμου 4399/2016 «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων ενισχύσεων ιδιωτικών επενδύσεων για την Περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας-σύσταση αναπτυξιακού συμβουλίου και άλλες διατάξεις» (Α'117) και
2. του Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη 2014-2020, και συγκεκριμένα:
  - Από το υπομέτρο 4.1. ‘Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις’ (Δράση 4.1.1. Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης).
  - Από το υπομέτρο 6.1. ‘Έκκινηση επιχείρησης για νέους γεωργούς’.
  - Από το υπομέτρο 9. ‘Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας’.

5. Τομέας μελισσοκομίας

Ο κλάδος της μελισσοκομίας είναι νευραλγικής σημασίας για τη Χώρα μας και για την Ε.Ε. Για τη στήριξη και προώθησή του, προβλέπεται μεταξύ άλλων η υλοποίηση του προγράμματος για τη βελτίωση των συνθηκών παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων της μελισσοκομίας (εθνικό μελισσοκομικό πρόγραμμα), σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1366 της Επιτροπής και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1368 της Επιτροπής.

Για την έγκριση υλοποίησης του εθνικού μελισσοκομικού προγράμματος 2020 – 2022 εκδόθηκε η υπ' αριθ. 788/334896/23-12-2019 (ΦΕΚ 4871/B/30-12-2019) κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και των Υφυπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, συνολικού ποσού ενίσχυσης 19.415.026,00 €. Αυτή η οικονομική ενίσχυση στους μελισσοκόμους, χρηματοδοτείται κατά 50% από Κοινοτικούς πόρους και κατά 50% από Εθνικούς πόρους (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων).

Στο πλαίσιο του εθνικού μελισσοκομικού προγράμματος 2020 – 2022 προβλέπεται η συνέχιση υλοποίησης των σημαντικότερων δράσεων, όπως:

- Τεχνική βοήθεια προς μελισσοκόμους και οργανώσεις μελισσοκόμων – Λειτουργία Κέντρων Μελισσοκομίας
- Στήριξη της προώθησης του μελιού και των άλλων προϊόντων της κυψέλης και προβολή του κλάδου της μελισσοκομίας – ενίσχυση της καινοτομίας
- Εκπαίδευσης, Ενημέρωση – Πληροφόρηση
- Πρόληψη και καταπολέμηση εχθρών και ασθενειών μελισσών - Πρόγραμμα στοχευμένης επιτήρησης και έγκαιρης ανίχνευσης του μικρού σκαθαριού της κυψέλης (*Aethina tumida*)
- Εξορθολογισμός της εποχιακής μετακίνησης «Έξοπλισμός για τη διευκόλυνση των μετακινήσεων» και «Οικονομική Στήριξη της νομαδικής μελισσοκομίας»
- Αναλύσεις μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων
- Συνεργασία με ειδικευμένους φορείς για την υλοποίηση προγραμμάτων εφαρμοσμένης έρευνας στον τομέα της μελισσοκομίας και των μελισσοκομικών προϊόντων (Εφαρμοσμένη Έρευνα)

Ως νέα δράση εισάγεται η δράση 8.1: «Βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων της μελισσοκομίας με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση των προϊόντων στην αγορά – Ταυτοποίηση τύπων ελληνικού μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων»

Επιπλέον, υλοποιείται το Πρόγραμμα στήριξης της μελισσοκομίας στα Μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους, το οποίο αποσκοπεί στην ενίσχυση της βιωσιμότητας και αποτελεσματικότητας των υπαρχουσών μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων και στην ανάπτυξη της τοπικής παραγωγής μελιού. Το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται σε 12 € ανά παραγωγική κυψέλη, το οποίο θα λαμβάνουν άμεσα οι παραγωγοί. Το συνολικό ύψος της ενίσχυσης ανέρχεται σε 1.800.000 €, εκ των οποίων το ποσό των 1.150.000 € προέρχεται από κοινοτικούς πόρους, ενώ το ποσό των 650.000 € αφορά εθνική συμμετοχή.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και η Υφυπουργός, με γνώμονα τη βελτίωση της παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων μελισσοκομίας της πατρίδας μας και την προώθηση και ανάδειξή τους, υπέγραψαν τις αποφάσεις στο πλαίσιο του προγράμματος δράσεων ενίσχυσης της Ελληνικής Μελισσοκομίας για τα έτη 2020-2022.

Συγκεκριμένα, με υπουργική απόφαση καθορίζεται το ύψος της ενίσχυσης που θα κατευθυνθεί στη δράση 1.3 «Εκπαίδευσης Μελισσοκόμων», με το συνολικό ποσό να ανέρχεται στις 100.000 ευρώ για κάθε μελισσοκομικό έτος, ως μέγιστο ύψος επιχορήγησης για την υλοποίηση της δράσης.

Σκοπός της δράσης είναι η εκπαίδευση και ενημέρωση των μελισσοκόμων και του προσωπικού των φορέων και των υπηρεσιών που σχετίζονται με τη μελισσοκομία, σε πρακτικά ή τεχνικά θέματα.

Παράλληλα, με άλλη υπουργική απόφαση καθορίζεται το ύψος ενίσχυσης της δράσης 6.1 «Εφαρμοσμένη Έρευνα», με το συνολικό ποσό να ανέρχεται στις 100.000 ευρώ για κάθε μελισσοκομικό έτος, ως μέγιστο ύψος επιχορήγησης για την υλοποίηση της δράσης. Το παραπάνω ποσό θα διατεθεί σε Πανεπιστημιακά, Ερευνητικά Ιδρύματα και Ινστιτούτα με στόχο, μεταξύ άλλων, την προστασία και διάσωση των ελληνικών πληθυσμών μελισσών, τη διερεύνηση βιολογικών δράσεων των ελληνικών μελιών και τη χρήση καινοτομιών σε όλες τις φάσεις της πρωτογενούς παραγωγής, τυποποίησης, ταυτοποίησης και εμπορίας μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων.

Συμπληρωματικά αναφέρεται ότι, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της στοχευμένης και ουσιαστικής στήριξης που παρέχει το Υπουργείο στους πληττόμενους κλάδους του πρωτογενούς τομέα από τις επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού, προχώρησε στη δέσμευση ποσού ύψους 31 εκατομμυρίων ευρώ για την ενίσχυση της ελληνικής αιγοπροβατοτροφίας.

Το ποσό της ενίσχυσης ανέρχεται σε 4 ευρώ ανά πρόβατο ή αίγα και δικαιούχοι της ενίσχυσης καθορίζονται οι κτηνοτρόφοι που διατηρούν μονάδα της οποίας το κοπάδι παραδίδει τουλάχιστον 100 κιλά γάλα.

Διευκρινίζεται ότι για τα νησιά στα οποία δεν λειτουργεί τυροκομική μονάδα, αίρεται η υποχρέωση παράδοσης γάλακτος.

Σε δήλωση του ο Υπουργός επισημαίνει τα εξής:

«Έπειτα από ενδελεχή έλεγχο και προκειμένου να εμπερισταθεί πλήρως το μέγεθος της ζημίας που έχει υποστεί ο πληγείς κλάδος της αιγοπροβατοτροφίας από τον κορωνοϊό, δεσμεύσαμε ένα ιδιαιτέρως σημαντικό ποσό το οποίο πρόκειται να κατανείμουμε με δίκαιο τρόπο στους κτηνοτρόφους μας για τη στήριξή τους. Το Υπουργείο θα συνεχίσει να στηρίζει σταδιακά όλους τους κλάδους που έχουν πληγεί και να δημιουργεί τις απαραίτητες εκείνες προϋποθέσεις που θα τους επιτρέψουν να συνεχίσουν απρόσκοπτα το άκρως σημαντικό για την ελληνική οικονομία παραγωγικό τους έργο».

Η πρόταση αυτή θα διαβιβαστεί άμεσα στις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όπου και αναμένεται η έγκρισή της.

Επίσης, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, στο πλαίσιο της διαρκούς επαφής που επιδιώκει με εκπροσώπους του πρωτογενούς τομέα και της στενής παρακολούθησης των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, πραγματοποίησε την Τετάρτη 10 Ιουνίου συνάντηση με τη νεοσύστατη Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Πτηνοτροφίας.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης υπήρξε ενδελεχής αναφορά στα προβλήματα που έχουν ενσκήψει στον κλάδο της Ελληνικής πτηνοτροφίας, εξαιτίας των οποίων επηρεάστηκε η κατανάλωση πουλερικών στην χώρα μας και συζητήθηκε η εν γένει εμπορική διάσταση των επιπτώσεων.

Από την πλευρά τους οι εκπρόσωποι του κλάδου ανέπτυξαν και υποστήριξαν τις θέσεις τους σχετικά με την αναγκαιότητα στήριξης της πτηνοτροφίας, τις οποίες ο Υπουργός δεσμεύτηκε ότι θα λάβει πολύ σοβαρά υπόψη στον τρόπο λήψης της τελικής απόφασης, αμέσως μετά την ολοκλήρωση της επεξεργασίας των στοιχείων για τις επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού στο κλάδο της Ελληνικής πτηνοτροφίας.

Στη συνάντηση συμμετείχαν ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Γιώργος Στρατάκος, και ούσιωμο το Διοικητικό Συμβούλιο της Εθνικής Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Πτηνοτροφίας.

Αναφορικά με τις τιμές παραγωγού των κτηνοτροφικών προϊόντων, όπως είναι του κρέατος και του γάλακτος, σημειώνεται ότι τόσο στην ελληνική όσο και στην ευρωπαϊκή αγορά αυτές διαμορφώνονται ελεύθερα σύμφωνα με τους βασικούς κανόνες της αγοράς, δηλαδή την προσφορά και τη ζήτηση. Οποιαδήποτε παρέμβαση του κράτους στη διαμόρφωση των τιμών είναι ασυμβίβαστη προς την ενωσιακή νομοθεσία.

Για την αντιμετώπιση της έκτακτης κατάστασης η ΕΕ έχει ήδη δρομολογήσει την ενεργοποίηση του μέτρου της ενίσχυσης της ιδιωτικής αποθεματοποίησης και του πρόβειου και αίγειου κρέατος η οποία θα μπορεί να υλοποιηθεί και στη χώρα μας.

Επίσης, για την προστασία του εισοδήματος των κτηνοτρόφων δίνεται μεγάλη σημασία στην πάταξη των ελληνοποιήσεων μέσω του μηχανισμού των συστηματικών τακτικών ελέγχων ο οποίος είναι ήδη ενεργοποιημένος και θα συνεχίσει να αξιοποιείται και να βελτιώνεται. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι οι έλεγχοι στην αγορά κρέατος και γάλακτος είναι διαρκώς ενεργοποιημένοι και πραγματοποιούνται και την περίοδο αυτή βάσει των σε ισχύ έκτακτων μέτρων. Σχετικά με τους ελέγχους

που αφορούν στη διακίνηση κρέατος έχουν ληφθεί μέτρα ελέγχου της ελληνικής αγοράς κρέατος σε σχέση με την προέλευση, καταγωγή και τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος από τις επιχειρήσεις, με σκοπό την παρακολούθηση του παραγομένου και διακινούμενου κρέατος και την αποφυγή των ελληνοποιήσεων. Προς τούτο έχει εκδοθεί η με αριθ. 1384/41923/2018, (ΦΕΚ 1127/ΤΕΥΧΟΣ Β') ΚΥΑ η οποία προβλέπει την υποχρεωτική αναγραφή σε όλα τα εμπορικά έγγραφα και σε κάθε μορφής σήμανση του κρέατος και των προϊόντων του, της καταγωγής προέλευσής του, καθώς και την τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος από πλευράς επιχειρήσεων. Έχει προβλεφθεί ένα σύστημα ελέγχου που απλώνεται σε όλο το μήκος της αλυσίδας παραγωγής και διακίνησης του κρέατος, από τις εκμεταλλεύσεις ζώων έως τα κρεοπωλεία.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι στον ν. 4691/2020 (Α' 108) «Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα και άλλες διατάξεις» περιλαμβάνεται άρθρο με το οποίο αυστηροποιείται το κυρωτικό πλαίσιο κατά των παράνομων ελληνοποιήσεων και των φαινομένων του μιμητισμού.

Λίγες μόλις ημέρες από την ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, με γνώμονα την προστασία του εμβληματικού προϊόντος της πατρίδας μας, της Φέτας, και τη θωράκιση των δικαιωμάτων και συμφερόντων των Ελλήνων παραγωγών σε διεθνές επίπεδο, προχώρησε στην υπογραφή του πληρεξούσιου προκειμένου να ενεργοποιηθεί η προσφυγή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά της Δανίας για παραβίαση του κανονισμού ΠΟΠ στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σημειώνεται ότι η Δανία αρνείται να συμμορφωθεί με την υφιστάμενη νομοθεσία της Ένωσης και παραβιάζει μία σειρά άρθρων του ενωσιακού δικαίου, καθώς επιτρέπει σε Δανούς παραγωγούς να παράγουν και να πωλούν απομιμήσεις «φέτας», καθώς και τη χρήση της ονομασίας «φέτα» ενάντια στον Κανονισμό και παραλείπει να αποτρέψει την εξαγωγή απομιμήσεων τυριών από την Ευρωπαϊκή Ένωση σε τρίτες χώρες.

Με την ενέργεια αυτή του Υπουργού ορίζονται οι πληρεξούσιες της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον του Δικαστηρίου της ΕΕ για την άσκηση παρέμβασης υπέρ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην προσφυγή της κατά του Βασίλειου της Δανίας.

Ο κ. Βορίδης σε σχετική δήλωση του αναφέρει τα εξής: «Η προστασία των ΠΟΠ προϊόντων της πατρίδας μας αποτελεί απαρέγκλιτη δέσμευση της Κυβέρνησής μας και θα συνεχίσουμε να προασπίζουμε τα δικαιώματα των Ελλήνων παραγωγών τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο, προκειμένου να διασφαλίσουμε ότι κανείς δεν θα σφετερίζεται την ονομασία ενός εκ των πλέον εμβληματικών προϊόντων μας, της Φέτας, αλλά και των ελληνικών προϊόντων εν γένει».

Ο Υπουργός χαρακτήρισε μάλιστα τη μέθοδο των παράνομων ελληνοποιήσεων και του μιμητισμού ως μία «γενικευμένη πρακτική η οποία υπονομεύει την ακεραιότητα των ελληνικών προϊόντων, σκοτώνει το εισόδημα των παραγωγών και παραπλανά τον καταναλωτή».

Όσον αφορά στην παραγωγή και τη διάθεση της πατάτας, επισημαίνεται ότι οι πατάτες κατά το προηγούμενο έτος πουλήθηκαν σε καλές τιμές στο εξωτερικό αλλά και στην ελληνική αγορά, επειδή οι κλιματολογικές συνθήκες ήταν καλές στην περιοχή, εν αντιθέσει με τις αντίστοιχες στις Ευρωπαϊκές χώρες. Με το δεδομένο αυτό, οι παραγωγοί πατάτας αύξησαν φέτος τις εκτάσεις που καλλιεργούσαν, με αποτέλεσμα φέτος να υπάρχει αυξημένη παραγωγή. Λόγω όμως της καραντίνας από τον COVID 19 παρουσιάστηκαν έντονα προβλήματα διάθεσης στην αγορά, καθώς μεγάλο μέρος της παραγωγής εξάγεται, δεν λειτουργούσε η εστίαση που αποτελεί βασικό αποδέκτη του προϊόντος και πολλοί έμποροι σίχαν πραγματοποιήσει ήδη εισαγωγές μεγάλης ποσότητας πατάτας από την Αίγυπτο. Ωστόσο, μετά το άνοιγμα της αγοράς, η συγκομιδή και η διάθεση της πατάτας Αχαΐας και Ηλείας στο εξωτερικό αλλά και στην εγχώρια αγορά προχωράει κανονικά, όμως οι τιμές είναι χαμηλότερες σε σχέση με πέρυσι. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι το σχετικό θέμα συζητήθηκε στη Βουλή την 1η-7-2020 με αφορμή την αριθμ. 873/29-6-2020

Επίκαιρη Ερώτηση του Βουλευτή κ. Μ. Κατρίνη και στα Πρακτικά της Βουλής υπάρχει η σχετική απάντηση.

Σε κάθε περίπτωση, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι και στον τομέα των οπωροκηπευτικών, η δραστηριοποίηση των παραγωγών όλων των τομέων μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά η διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, η διαπραγματευτική δύναμη των παραγωγών-μελών τους, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και η βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων. Οι Οργανώσεις Παραγωγών δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους. Είναι για αυτό σκόπιμη η δραστηριοποίηση όλων των παραγωγών, μέσα από αυτές, διότι μέσω των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων μπορούν να υλοποιήσουν δράσεις που περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προώθηση των προϊόντων τους,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση)
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Επίσης, για όλους τους τομείς και ειδικά για τους τομείς που δεν καταβάλλονται συνδεδεμένες ενισχύσεις, υπάρχουν διάφορα μέτρα χρηματοδότησης (ΠΑΑ και Αναπτυξιακός Νόμος) που σκοπό έχουν:

- την ενίσχυση των κατά κύριο επάγγελμα γεωργών για την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού (ελκυστήρων, σκαλιστικών, ψεκαστικών, χορτοκοπικών, περιφράξεων, αρδευτικών συστημάτων, αποθηκών κ.λπ.) στο πλαίσιο του μέτρου «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» (Σχέδια Βελτίωσης) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020,
- την ενίσχυση της ίδρυσης (νέων ή στο πλαίσιο καθετοποίησης) και εκσυγχρονισμού μονάδων τυποποίησης – συσκευασίας των παραγόμενων προϊόντων, στο πλαίσιο του μέτρου «Επενδύσεις στη μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων» του ΠΑΑ 2014 – 2020 και
- την έγκριση και προώθηση νέων τύπων θερμοκηπιακών εγκαταστάσεων για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και τη βελτίωση των συνθηκών παραγωγής.

Γενικά οι παραγωγοί, μέσω ενισχύσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του Αναπτυξιακού Νόμου, θα έχουν τη δυνατότητα για ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε επίπεδο αγροτικής εκμετάλλευσης, υποβάλλοντας σχέδια βελτίωσης για ενίσχυση, προκειμένου να πετύχουν τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την αύξηση ή την αναδιάρθρωση της παραγωγής τους.

Επίσης, αναφέρεται ότι για τα οπωροκηπευτικά έχει ήδη προωθηθεί από την Ε.Ε. σχέδιο Κανονισμού που τροποποιεί τον ΚΑΝ 891/2017 για το έτος 2020 προκειμένου να αντιμετωπιστεί η επείγουσα κατάσταση λόγω της πανδημίας και έχει ψηφιστεί τροποποίηση του ΚΑΝ 892/2017 για τον τομέα των οπωροκηπευτικών, έτσι ώστε να διευκολυνθούν οι ΟΠ για την κατάθεση των ΕΠ, να μειωθούν οι έλεγχοι κ.λπ.

Επιπρόσθετα, στην ΕΕ ψηφίστηκαν οι κάτωθι κανονισμοί:

- Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/592 της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 2020, σχετικά με προσωρινά έκτακτα μέτρα παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση της διαταραχής της αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών και στον αμπελοοινικό τομέα λόγω της πανδημίας COVID-19 και των μέτρων που συνδέονται με αυτήν.
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/600 της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 2020, σχετικά με παρέκκλιση από τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/892, τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2016/1150, τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 615/2014, τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2015/1368 και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/39 της Επιτροπής όσον αφορά ορισμένα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης που προκάλεσε η πανδημία.
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/532 της Επιτροπής της 16ης Απριλίου 2020, σχετικά με παρέκκλιση, για το έτος 2020, από τους εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 809/2014, (ΕΕ) αριθ. 180/2014, (ΕΕ) αριθ. 181/2014, (ΕΕ) 2017/892, (ΕΕ) 2016/1150, (ΕΕ) 2018/274, (ΕΕ) 2017/39, (ΕΕ) 2015/1368 και (ΕΕ) 2016/1240 όσον αφορά ορισμένους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/593 για τη διατάραξη στην αγορά σύμφωνα με το άρθρο 222 του ΚΑΝ 1308/2013. Σύμφωνα με τον Κανονισμό αυτό και με βάση το άρθρο 1: «Με την επιφύλαξη του άρθρου 152 παράγραφος 1α, του άρθρου 209 παράγραφος 1 και του άρθρου 210 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, οι γεωργοί, οι ενώσεις γεωργών, οι ενώσεις αυτών των ενώσεων παραγωγών, οι ενώσεις αναγνωρισμένων οργανώσεων παραγωγών και οι αναγνωρισμένες διεπαγγελματικές οργανώσεις επιτρέπεται να συνάπτουν συμφωνίες σχετικά με γεώμητλα προς μεταποίηση και να λαμβάνουν κοινές αποφάσεις σχετικά με τις αποσύρσεις από την αγορά και την ελεύθερη διανομή, μεταποίηση και μεταποίηση, την αποθήκευση, την από κοινού προώθηση και τον προσωρινό προγραμματισμό της παραγωγής κατά τη διάρκεια περιόδου 6 μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού». Ο παρών Κανονισμός θα βοηθήσει στην εμπορία και στην καλύτερη διαμόρφωση των τιμών.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, από το ΥΠΑΑΤ υπεγράφη τροποποίηση της αριθμ. 4270/139407/28-12-2017 απόφασης του Υπουργού και του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, της 20.12.2013, σ. 671), (ΕΕ) αριθ. 2017/891 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 4) και (ΕΕ) αριθ. 2017/892 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 57), σχετικά με τα κριτήρια αναγνώρισης Οργανώσεων Παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών και την Εθνική Στρατηγική για βιώσιμα Επιχειρησιακά Προγράμματα στον τομέα των Οπωροκηπευτικών» (Β'5/5-1-2018), το οποίο αφορά:

- 1) στην καταληκτική ημερομηνία υποβολής των τροποποιήσεων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων,
- 2) στην καταληκτική ημερομηνία υποβολής των εισηγήσεων και των συμπληρωματικών δικαιολογητικών της περίπτωσης 1 και
- 3) στην καταληκτική ημερομηνία της διαβίβασης των εκθέσεων ελέγχου για τις τροποποιήσεις της παραγράφου 2Αα του άρθρου 14 της παρούσας για την

παράταση κατάθεσης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανώσεων Παραγωγών, των εκθέσεων ελέγχων κ.λπ.

Ταυτόχρονα με όλα τα παραπάνω, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μιλώντας στη Βουλή, στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου, επανέλαβε τη διαρκή και αδιάλειπτη στήριξη της Κυβέρνησης και του ΥΠΑΑΤ προς τους παραγωγούς ώστε να ανταπεξέλθουν στις δυσκολίες λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού και ανακοίνωσε ότι το ΥΠΑΑΤ εξασφάλισε 14 εκατομμύρια ευρώ για την αποζημίωση των παραγωγών λαϊκών αγορών για τις ημέρες που δεν κατάφεραν να εκθέσουν τα προϊόντα τους εξαιτίας της απαγόρευσης μετακίνησής τους.

Περαιτέρω, για την ανεμπόδιστη λειτουργία της αγροτικής οικονομίας της χώρας και στο πλαίσιο της συνεχούς προσπάθειας για την επίλυση των ζητημάτων που προκύπτουν στην αγροτική οικονομία προς όφελος των αγροτών εξαιτίας των επιπτώσεων από την πανδημία του κορωνοϊού, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συμπεριέλαβε ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου σε Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία εκδόθηκε στις 13.4.2020 (ΦΕΚ Α'84).

Με διάταξη που περιλαμβάνεται στη συγκεκριμένη ΠΝΠ, επιλύεται εκτάκτως το ζήτημα που είχε ανακύψει εξαιτίας των περιορισμών που εφαρμόζονται για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού, καθώς δεν απαιτείται εφεξής και έως τις 30 Ιουνίου 2020 από τους κατ' επάγγελμα αγρότες η προσκόμιση ασφαλιστικής ενημερότητας για σύναψη ή ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων, χρηματοδοτήσεων και εκταμιεύσεων από τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα μέχρι του ποσού των 25.000 έναντι του ορίου των 6.000 ευρώ που ίσχυε μέχρι σήμερα.

Η διάταξη αυτή παρέχει στους επαγγελματίες αγρότες και κτηνοτρόφους πρόσβαση σε ρευστότητα προκειμένου να καλύψουν τις καλλιεργητικές και κτηνοτροφικές ανάγκες τους ώστε να συνεχίσουν απρόσκοπτα την αγροτοκτηνοτροφική δραστηριότητα της χώρας, χωρίς να εξαρτάται η παροχή αυτή από την εκπλήρωση των ασφαλιστικών υποχρεώσεών τους.

Περαιτέρω, την επιτακτική ανάγκη να ληφθούν άμεσα επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού στον αγροτοδιατροφικό τομέα επισημαίνουν σε Κοινή τους Δήλωση οι Υπουργοί Γεωργίας των 27 Κρατών Μελών της ΕΕ μεταξύ των οποίων και η χώρα μας διά του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στην Κοινή αυτή Δήλωση, εξαίρεται ο ζωτικής σημασίας ρόλος που καλούνται να διαδραματίσουν οι αγρότες και ο ευρύτερος αγροτοδιατροφικός τομέας στη διατήρηση της διατροφικής ασφάλειας και της επιστιοτικής επάρκειας κατά τη διάρκεια της κρίσης και υπογραμμίζεται η ιδιαίτερη σημασία που πρέπει να δοθεί στη συγκρότηση ενός ουσιώδους πλαισίου μέσα από την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) και η ανάγκη ενίσχυσή της στο άμεσο μέλλον.

Συγκεκριμένα προτείνουν:

- Την εφαρμογή μέτρων βάσει του κανονισμού για την Κοινή Οργάνωση της Αγοράς (ΚΟΑ) που προβλέπεται στην ΚΑΠ, συμπεριλαμβανομένων ιδίως μέτρων για ιδιωτική αποθεματοποίηση, προκειμένου να στηριχθούν οι τομείς στους οποίους έχουν παρατηρηθεί σημαντικές διαταραχές και οι οποίοι έχουν υποστεί επιπτώσεις στις τιμές των προϊόντων τους, καθώς και στοχευμένα μέτρα έκτακτης ενίσχυσης για τους αγρότες των τομέων που έχουν πληγεί περισσότερο, σύμφωνα με τα όσα προβλέπουν τα άρθρα 219 και 221 του κανονισμού για την Κοινή Οργάνωση της Αγοράς.
- Τη συνεχή και στενή παρακολούθηση όλων των τομέων κατά την προσεχή περίοδο, επιδεικνύοντας την κατάλληλη ετοιμότητα για τη λήψη περαιτέρω μέτρων στο πλαίσιο της ΚΟΑ εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο.
- Την άμεση παροχή περαιτέρω ευελιξίας στα Κράτη Μέλη αναφορικά με την αξιοποίηση των δύο πυλώνων της ΚΑΠ, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας

έγκαιρης καταβολής των προγραμματισμένων πληρωμών, τη δυνατότητα καταβολής υψηλότερων ποσοστών προκαταβολής πληρωμών σε σχέση με αυτές που έχουν ήδη ανακοινωθεί, την ενεργοποίηση συγκεκριμένων μέτρων που περιλαμβάνονται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης και την εφαρμογή επιτόπιων και διοικητικών ελέγχων, χωρίς να μειώνεται η αποτελεσματικότητα του συστήματος ελέγχου.

- Μια συνεχιζόμενη, ισχυρή και συντονισμένη ευρωπαϊκή ανταπόκριση που θα καταδεικνύει σε όλους τους Ευρωπαίους πολίτες τον ζωτικό ρόλο που καλούνται να διαδραματίσουν οι Ευρωπαίοι αγρότες και ο ευρύτερος αγροτοδιατροφικός τομέας ως απάντηση στην άμβλυνση των επιπτώσεων της νόσου (COVID-19), καθώς και την ισχύ της ΚΑΠ στη στήριξη της επισιτιστικής ασφάλειας, της προστασίας του περιβάλλοντος και στην αναζωογόνηση των αγροτικών περιοχών τόσο σε αυτήν την κρίσιμη περίοδο που διανύουμε, όσο και στο μέλλον.
- Την ανάδειξη της ετοιμότητας των Ευρωπαϊκών αγροτικών εκμεταλλεύσεων να αντιμετωπίσουν την κρίση που προκαλεί η πανδημία καθώς και άλλες σημειευνές και μελλοντικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής του κλίματος και της απώλειας της βιοποικιλότητας.

Επίσης, ο Υπουργός και η Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου, αρμόδιος για θέματα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων, συμμετείχαν στην άτυπη τηλεδιάσκεψη Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 13 Μαΐου 2020 με θέμα τις επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού στον αγροτικό και αλιευτικό κλάδο των κρατών μελών.

Κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης ο Υπουργός ανέπτυξε στους ομολόγους του τα κρίσιμα και ουσιώδη μέτρα που λαμβάνει το Υπουργείο για τη στήριξη των παραγωγικών τομέων της πατρίδας μας που έχουν πληγεί από την υγειονομική κρίση, επισημαίνοντας παράλληλα την ανάγκη για λήψη επιπλέον μέτρων εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσα από την παροχή περαιτέρω ευελιξίας και αξιοποίησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) και του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ).

Παράλληλα, ο Υπουργός χαιρέτισε την άμεση ανταπόκριση την οποία επέδειξαν η Ευρωπαϊκή Προεδρία και η Κομισιόν στην ικανοποίηση των ελληνικών αιτημάτων στήριξης, επισημαίνοντας ωστόσο ότι απαιτείται η διάθεση επιπλέον πόρων προκειμένου να αναχαιτιστούν οι επιπτώσεις της κρίσης που προκαλεί η πανδημία σε όλους τους πληπόμενους κλάδους του πρωτογενούς τομέα.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Υπουργός τάχθηκε υπέρ της αξιοποίησης του μέτρου αποστάξεως κρίσης για τη στήριξη του οινοπαραγωγικού κλάδου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατ' επέκταση και της χώρας μας, παροτρύνοντας παράλληλα τη διάθεση ευρωπαϊκών κονδυλίων για την έμπρακτη στήριξη των οινοπαραγωγών.

Επιπροσθέτως, ο Υπουργός τόνισε ότι η Ελλάδα στηρίζει το υπό έγκριση Εξαιρετικό Προσωρινό Μέτρο Στήριξης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) τονίζοντας την ιδιαίτερη σημασία του στην άμεση ανακούφιση των αγροτών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Ο Υπουργός εκτίμησε ωστόσο ότι για τη χρηματοδότηση του συγκεκριμένου μέτρου θα πρέπει να διατεθεί ποσοστό ύψους 2% του ΠΑΑ χρηματοδοτούμενο πλήρως (100%) από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επιπλέον, ο Υπουργός υπογράμμισε ότι η όσο το δυνατόν ταχύτερη πληρωμή της προκαταβολής των κοινοτικών ενισχύσεων και σε υψηλότερο ποσοστό θα λειτουργήσει ευεργετικά για την κάλυψη των έκτακτων αναγκών ρευστότητας των αγροτών που έχουν δημιουργηθεί μέσα σε αυτές τις ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες.

Στην κατεύθυνση αυτή ο Υπουργός πρότεινε τα εξής:

- Υψηλότερο ποσοστό προκαταβολών στο ύψος του 80% των άμεσων ενισχύσεων με πιθανή ημερομηνία καταβολής νωρίτερα του Οκτωβρίου και συγκεκριμένα όσο το δυνατόν νωρίτερα.
- Υψηλότερο ποσοστό προκαταβολών άνω του 50% για τα επενδυτικά μέτρα του ΠΑΑ με μειωμένες εγγυήσεις.
- Χαμηλότερο ποσοστό στους επιπλέοντες ελέγχους για την ταυτοποίηση και την καταγραφή των ζώων μέχρι ποσοστού 1,5%.
- Πλήρης ευελιξία για τη μεταφορά πόρων μεταξύ των μέτρων του ΠΑΑ.

Τέλος, ο Υπουργός, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στη Βουλή επί του νομοσχεδίου για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα ανέδειξε την ιδιαίτερη σημασία την οποία επιδεικνύει η Κυβέρνηση στην ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα της πατρίδας μας μέσα από τη συνεχή στήριξη που παρέχει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ο κ. Βορίδης ανέλυσε τη στρατηγική που ακολουθεί το Υπουργείο τόσο στη στήριξη των κλάδων που έχουν πληγεί από τις επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού, όσο και τη γενικότερη στρατηγική που έχει διαμορφώσει η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου από την πρώτη μέρα ανάληψης των καθηκόντων της.

Κάνοντας έναν απολογισμό σχετικά με τα ποσά που διοχετεύτηκαν από το Υπουργείο προς τον πρωτογενή τομέα από την αρχή του έτους, ο κ. Βορίδης ξεχώρισε τα παρακάτω μέτρα:

- Καταβολή 1 εκατομμυρίου ευρώ στους τευτλοπαραγωγούς
- Καταβολή 2 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τα θερμοκήπια στην Κρήτη
- Καταβολή 4,3 εκατομμυρίων ευρώ στους βαμβακοπαραγωγούς του Έβρου
- Καταβολή 1,5 εκατομμυρίου ευρώ σε παραγωγούς σιτηρών του Έβρου
- Εξασφάλιση 10,5 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των ανθοπαραγωγών
- Εξασφάλιση 15 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τη στήριξη της παράκτιας αλιείας
- Εξασφάλιση 15 εκατομμυρίων ευρώ για τους παραγωγούς των λαϊκών αγορών

Παράλληλα, ο Υπουργός προανήγγειλε τη στήριξη των φραουλοπαραγωγών και των παραγωγών σπαραγγιών, καθώς και την καταβολή ποσού 2 εκατομμυρίων ευρώ για τον πράσινο τρύγο. Πρόσθεσε μάλιστα ότι έχει δρομολογηθεί και το μέτρο της απόσταξης οίνου, το οποίο θα αποφέρει στους οινοπαραγωγούς το ποσό των 15 - 17 εκατομμυρίων ευρώ.

Επιπλέον, ο Υπουργός τόνισε ότι έχουν μπει στο «μικροσκόπιο» των υπηρεσιών του Υπουργείου οι επιπτώσεις που έχουν υποστεί οι τομάτες, τα θερμοκηπιακά αγγούρια και ο κλάδος των γουνοφόρων ζώων.

Είναι φανερό ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί στενά τις ασυμμετρίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσοι έχουν υποστεί ζημιά από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει, με στοχευμένη λήψη μέτρων. Επίσης, το Υπουργείο παρακολουθεί στενά την αγορά για την αποτροπή κερδοσκοπικών πρακτικών και παρεμβαίνει όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Ο εποικοδομητικός διάλογος που έχει αναπτυχθεί, μέσω τηλεδιασκέψεων, μεταξύ του ΥΠΑΑΤ και των εκπροσώπων καλλιεργητών, κτηνοτρόφων, μελισσοκόμων, ανθοκόμων και αλιέων από όλη τη χώρα, για την επίλυση των ζητημάτων που έχουν προκύψει στην παραγωγή εξαιτίας των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, θα συνεχιστεί.

Βασικός προσανατολισμός του ΥΠΑΑΤ παραμένει η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και η εξωστρέφεια των αγροτικών προϊόντων της πατρίδας μας. Ιδιαίτερα υπό την παρούσα συγκυρία, προτεραιότητα του Υπουργείου είναι η διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας και η περιφρούρηση της διατροφικής ασφάλειας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κα Α. Αναγνωστοπούλου
2. Βουλευτή κ. Κ. Μάρκου
3. Βουλευτή κ. Δ. Καλαματιανό
4. Βουλευτή κ. Α. Αθανασίου
5. Βουλευτή κ. Ν. Ηγουμενίδη
6. Βουλευτή κα Ε. Καρασαρλίδου
7. Βουλευτή κα Κ. Μάλαμα
8. Βουλευτή κ. Α. Παπαχριστόπουλο
9. Βουλευτή κα Γ. Πούλου
10. Βουλευτή κ. Γ. Ραγκούση
11. Βουλευτή κ. Π. Σκουρολιάκο
12. Βουλευτή κ. Α. Τριανταφυλλίδη
13. Βουλευτή κ. Σ. Φάμελλο